

Viljandi

Foto: Siim Verner Teder

Kaasava eelarve 40 000 euro kasutamiseks oodatakse ideid, millest tõuseks kasu kogu linnale.

Kaasav eelarve ootab ideid 40 000 euro kasutamiseks

Täna kuni 17. oktoobrini saab esitada ideid Viljandi kaasava eelarve kasutamiseks. Tänavu on kaasava eelarve maht varasema 30 000 euro asemel 40 000 eurot.

Viljandi linnapea Madis Timpon kutsus kõiki üles Viljandi elukeskkonna arendamiseks häid ideid esitada. «Kaasav eelarve on ideaalne võimalus inimestel tuua välja murekohti või käia välja põnevaid ideid, mis nende arvates ümbritseva keskkonna meie kõigi jaoks paremaks muudaks,» ütles linnapea.

«Kutsun kõiki üles varasemast veelgi julgemalt unistama ja aktiivsemalt kaasava eelarve projektis kaasa lööma. Seda nii idee esitajana kui ka hääletajana.»

Kaasava eelarve ideede esitamine algab täna, 19. septembril ja kestab 17. oktoobrini. Eri-nevalt lõpphääletusest, kus saavad osaleda vaid need, kes on oma elukohaks registreerinud Viljandi linna, võivad ettepanekute esitamisel osaleda kõik huvilised. Ideed saab esitada elektrooniliselt portaalis volis.ee ja paberil Viljandi linnavalitsuses (Linnu tänav 2). Volis.ee keskkonnas on võimalik tutvuda

ka ka juba esitatud ettepanekutega.

Pärast ideede esitamise lõppu on linnavalitsuse komisjonil kuu aega, et selgitada välja need ideed, mis vastavad kaasava eelarve ideedele esitatavatele nõuetele. See tähendab, et ideede esitamisel tuleb silmas pidada selle vajalikkust ja olulisust Viljandi linnale, teostatavust 12 kuu jooksul idee esitamise kuupäevast, kulutuste põhjendatust ja eelarve läbipaistvust ning idee realiseerimisest tulenevat kasusajate hulka.

Samuti tuleb silmas pidada, et idee teostamise maksumus ei

tohi ületada 40 000 eurot. Vastasel juhul tuleb märkida, kuidas on kavas ülejäänud osa rahastada.

Kaasava eelarve idee esitamisel tuleb kindlasti märkida:

- 1) esitaja nimi, kontakttelefon, e-posti aadress;
- 2) objekti nimetus;
- 3) eesmärk ja olulisus (kirjeldus, millise Viljandi linnas esineva probleemi see idee lahendab või millise uue võimaluse avab ning miks on idee teostamine Viljandi linna eelarvest vajalik ja oluline);
- 4) idee elluviimise kirjeldus;
- 5) sihtrühm (lühike selgitus,

kes saavad probleemi lahendamiseks või uue võimaluse avamiseks otsest kasu, nimetada hinnanguliselt sihtrühma suurus, vanus ja muud olulised tunnused);

6) eelarve (idee teostamise hinnanguline maksumus);

7) muu oluline info (joonis või kirjeldus selle kohta, mida oleks idee hindajail lisaks oluline teada).

Kõik ideed, mis vastavad kaasava eelarve reeglitele, pannakse rahvahääletusele 14.–28. novembrini. Hääletada saab portaalis volis.ee ja Viljandi raekojas. Hääletusel saavad osaleda

vähemalt 16-aastased Viljandi linna elanikud, kellest igaühel on kasutada kolm häälet. Elektrooniliseks hääletamiseks tuleb ennast tuvastada mobiil-ID või ID-kaardi abil. Raekojas käib hääletamine isikut tõendava dokumendi alusel.

Elluviimisele kuulub enim hääli saanud idee ja see peab koguma vähemalt 200 häälet.

Viljandi linnavalitsuse ametnikud on valmis kaasava eelarve osas nõu andma. Oma küsimustega võite pöörduda linnavalitsuse poole telefonil 435 4767 või e-posti aadressil reet.alev@viljandi.ee.

Noori oodatakse fotovõistlusest osa võtma

Käimas on noorte ülelinnane fotovõistlus «Ma ei ole kohatu», mille raames ootavad Viljandi avatud noortetuba ja Viljandi linnaraamatukogu noortelt jäädvustusi vaba aja veetmise kohtadest Viljandis.

Fotovõistluse eesmärk on kaasata 14-19-aastaseid noori Viljandi linnaruumi mõtestamisse ja tuua piltide abil esile neid kohti, kus noored veedavad oma vaba aega, on sõpradega koos, tunnevad end mugavalt või leiavad inspiratsiooni loominguks. Fotode põhjal tehakse

se kindlaks linnas need kohad, mis on noortele olulised. Fotovõistlusel loodetakse näha kohalike mitmekülsust, mis annaks ainekse edasiseks aruteluks, kui noortesõbralik linn on Viljandi.

Fotovõistlusele oodatakse igalt osalejalt kuni kolm teemale vastavat fotot, millele tuleb juurde lisada pildi valikut selgitav tekst. Võistlusele sobivad nii töödeldud kui töötlemata pildid, mida võib teha nii käepärase nutitelefoni kui fotoaparadiga. Peamine, et foto pikema

külje pikkus oleks vähemalt 3000 pikslit ja faili vorming jpg.

Fotosid ja tekste saab saata 30. septembri keskööni aadressile kultuurikonks@gmail.com.

Võistlusel osalemiseks tuleb kindlasti juurde lisada piltide autori ees- ja perekonnanime, vanus, e-posti aadress ja telefoninumber.

Võistlusele laekunud fotode seast saavad kõik huvilised 3.–9. oktoobrini valida oma lemmiku Viljandi avatud noortetuba Facebooki lehel. Samuti hindab fotosid žürii. Parimatest fotodest

koostatakse rändnäitus, mis avatakse koos avaliku dialoogvestlusega 27. oktoobril Viljandi linnaraamatukogus. Edaspidi saab näitust näha Viljandimaa noortekeskustes ja raamatukogudes.

Parimaid ootavad auhinnad. Fotovõistluse ja Kairo Kiitsaku fotograafia töötoja projekti toetavad Eesti kultuuriministeerium ja Eesti raamatukoguhoidjate ühing.

Fotokonkursi kohta leiab rohkem infot siit www.facebook.com/events/3316572901939975/

Viljandi arvudes

- Registreeritud elanikke: 16 792
- Sünid augustis: 16
- Registreeritud töötuid: 404
- Töötusprotsent: 5,6*
- Vabad töökohad: 159*
- Keskmise palk: 1404 eurot*

Allikad: Viljandi Linnavalitsus, Töötukassa, Statistikaamet

* Maakonna näitajad

Väljaandja Viljandi Linnavalitsus, Linnu tänav 2, 71020 Viljandi. **Avalike suhete spetsialist** Maarja Evert, tel 5301 7750, e-post maarja.evert@viljandi.ee. **Trükitud** trükikojas Kroonpress.

Sotsiaalamet ootab üliõpilaste sotsiaalse toetuse taotlusi

Viljandi Linnavalitsuse sotsiaalamet ootab septembrikuu jooksul üliõpilaste sotsiaalse toetuse taotlusi.

Toetust saavad üliõpilased, kelle registrijärgne elukoht on Viljandi linn ja kelle pere kolme eelmise kuu netosissetulek pärast eluasemekulude maha arvamist on alla kahekordse toimetulekupiiri (esimesele pereliikmele 400 eurot, igale järgnevale täisealisele liikmele 320 eurot ja igale alaealisele liikmele 480 eurot) ning arvesse mineval õppeperioodil on keskmine hinne vähemalt hea. Taotlust esitav üliõpilane peab õppima haridus- ja teadusministeeriumi litsentsiga kõrgkooli statsionaarses õppes (õppevorm peab kajastuma ülikooli väljastatud tõendil).

Toetuse saamiseks tuleb üliõpilasel esitada järgmised do-

kumendid: vormikohane avaldus; kõikide pereliikmete kolme eelmise kalendrikuu (käesoleva aasta 1. juuni – 31. august) eluasemekulude arved ja pangakontoväljavõtted; kõrgkooli tõend, kus kajastub õppevorm ja kinnitus õppimise kohta ning kooli kinnitatud viimase semestri hinnetelehe koopia. Esimest aastat kõrgkoolis õppivatel üliõpilastel tuleb esitada gümnaasiumi lõputunnistuse (hinnetelehe) koopia.

Taotluste blanketid on saadaval Viljandi linna kodulehe küljel ning linnavalitsuse sotsiaalameti Johan Laidoneri plats 5.

Lisainfot saab küsida sotsiaalameti telefonidel 435 4759, 528 3723 või e-postil karin.kiis@viljandi.ee.

Sotsiaalamet ootab koolitoetuse taotlusi

Viljandi Linnavalitsuse sotsiaalamet ootab septembri- ja oktoobrikuu jooksul sel aastal toimetulekutoetust taotlenud ja saanud peredelt soovi korral avaldusi üldharidus- ja kutsekoolides õppivate laste koolitoetuse saamiseks.

Avalduse blanketid on saadaval Viljandi linna kodulehe-

küljel ning inforiitlul linnavalitsuse majades Johan Laidoneri plats 5, Johan Laidoneri plats 5A ja Linnu tänav 2.

Lisainfot saab küsida sotsiaalameti telefonidel 435 4761, 5368 2821 või e-postil gaide.mikkor@viljandi.ee.

Huvikooli- ja tegevuse õppetasu vabastus

15. oktoobrini saab esitada taotlusi huvikooli ja -tegevuse õppetasust vabastuse saamiseks. Taotluseid saab esitada läbi e-keskkonna Spoku.

Sellest voorust saavad küsida käesoleva aasta septembrist kuni detsembrini õppemaksuvabastust munitsipaal- ja erahuvikoolide ning nende eraühingute, kes ennast huvikooliks registreerinud ei ole, õpilased.

Vabastust saab taotleda, kui peres õpib huvikooli(de)s või huvitegevust pakkuva(te)s eraühingu(te)s kolm või enam last, peres kasvab neli või enam last, pere saab toimetu-

lekutoetust või kui pere kuu-sissetulek ühe pereliikme kohta on väiksem kui 75 protsenti kehtivast alampalgast.

Vabastust saab taotleda ühe lapse kohta ühe huviringi õppemaksust, väljaarvatud toimetulekutoetust saav pere, kes saab vabastust taotleda kõigi laste kõikide huviringide õppemaksust. Taotleva lapsevanema ja laste rahvastiku-registrijärgne elukoht peavad olema samad.

Rohkem infot saab küsida telefonil 435 4755 või e-kirja teel vilja.volmer-martinson@viljandi.ee.

2022. aasta teises kvartalis sündinud viljandlased

Alora Puru
Anette-Adelheid Meerits
Arabella Leismäe
Aron Matthias Rahnel
Avor Tirka
Dominic Tamm
Frank Sööt Ventura
Gerry Roosna
Gristelle Varm
Hugo Mikkor
Hugo Sommer
Iiris Väre
Jalar Raidväli

Jarek Jaeski
Karl Sulg
Keirin Kangur
Kert Uibopuu
Mathias Mettus
Oliver Liiv
Otto-Soren Kullamä
Saimon Sossi
Sara Arabella Kask
Sebastian Suits
Tairen Vildersen
Tessa Lipp
Urmas Andre Soll

Viljandi Linnavolikogu

Millised on teie hinnangul plussid ja miinused praeguse riigiasutuse Viljandi muuseumi muutumisel riigi ja Viljandi linna osalusega sihtasutuseks ning milline üldse võiks olla ühe aja- ja kultuuriloolise linna muuseum 21. sajandil?

Foto: Jaan Päsuke

• Tiit Jürmann,
Reformierakonna saadikurühma liige

Foto: Jaan Päsuke

• Marko Tiitus,
Isamaa saadikurühma esimees

Foto: Jaan Päsuke

• Helmut Hallemaa,
Keskerakonna saadikurühma esimees

Foto: Mati Sereda

• Juhana-Mart Salumäe,
Valimisliidu Südamega Viljandis saadikurühma esimees

Foto: Erakogu

• Ando Kiviberg,
Erakonna Eesti 200 saadikurühma esimees

Sihtasutuse loomise teema keris esile juba aastaid tagasi ja see on millegipärast veninud ja veninud. Ühiste kavatsuste protokollis on konfidentsiaalsusnõude puumise klausel, seega võin öelda, et see lubaks meie muuseumile justkui roosamannat ja helget tulevikku. Iseasi on riigi käitumine, mille kujukas näide oli maavalitsuste kaotamine – ülesanded ja kohustused

langesid omavalitsustele ja minigi rahagi tuli nende katteks. Hiljem rahastus vähenes või kadus üldse ning tuli ise hakkama saada.

Kas sama võib juhtuda muuseumi puhul, ma ei tea. Kõik sõltub ikkagi läbirääkimistest ja kokkulepetest ning arvesse tuleb võtta mõlema osapoole kõiki argumente. Kui riik korraldab kultuuri alla paneb, siis võib oo-

data muuseumi arengut ning ajaloolise mälu ja aja lugude säilimist ja talletamist. Lisaks teadus- ja uurimistööde jätkumist, mida ka praegu muuseumis tehakse.

Tulevikuvaates ootaks aga põnevaid interaktiivseid ja tänapäevaseid huvitavaid tehnilisi lahendusi ekspositsioonide esitlemisel. Elame ju ikkagi tehnikamede ajastul.

Viljandimaale on jäänud vaid mõni üksik riigiasutus. Neist Viljandi muuseum asub kahes omavalitsuses: Põhja-Sakala vallas, kus on helilooja Mart Saare majamuuseum, ning Viljandis oma peamaja ja kogudega.

Muuseum on Viljandimaale ja Mulgimaa keskne mäluasutus, mis säilitab, uurib ja vahendab siinse kandi pärandit. Lisaks püsiekspositsioonile ja vahetatavatele näitustele avaldab muuseum

uurimusi, täiendab üle-eestilist muuseumide teabepanka, pakub pedagoogilisi programme jne. Muuseumikogusid kasutavad pidevalt teadlased, tudengid ja kodu-uurijad. See on saavutatud tänu riigiasutuse staatusele, mis tagab stabiilse rahastuse ning annab võimaluse kõrgharidusega spetsialistide palkamiseks.

Võimalik, et sihtasutuse loomise avarduksid võimalused projektipõhiseks rahastamiseks.

Arvestades praegust majandusolukorda on aga kaheldav Viljandi linna võimekus lähiaastatel muuseumi arengusse investeerida.

Isamaa saadikurühmal on sihtasutuse loomise kohta küsimusi rohkem kui vastuseid ning meie ettepanek on selle teema igakülgselt analüüsiks moodustada volikogu erikomisjon kõigi saadikurühmade esindajate osalusel.

Viljandi on tõesti väärika ja huvitava aja- ja kultuurilooja linn, hansalinn. Ühise muuseumi sihtasutuse teema on taas laual ning see tuleb juriidiliselt ja finantsiliselt põhjalikult läbi mõelda. Selle ülesande linnavalitsus saabki!

Pluss maakonna muuseumist, Kondase keskusest, veetornist, lossimägedest ja -varemetest ühise terviku tekitamine. Nende koos tutvustamine loob uut

väärtust, sünergiat ja võimalusi. Saame enam hõlmata meie aja- ja kultuuriloolisi kohti.

Sihtasutustena töötavad edukalt näiteks Saaremaa Muuseum ja Virumaa Muuseumid. Jah, bilansis Kuressaare linnus, teisel Palmse mõis ja Rakvere Vallimägi.

Selline uus juriidiline keha võimaldaks iseseisvalt majandada, taotleda projektide rahastu-

si ning viiks koostöö rohkem väljapoole muuseumi seinu.

Risk on muidugi oht riigipoolse rahastuse «külmutamiseks». See peab ikka säilima ja kasvama samas rütmis teistega.

21. sajandi muuseumis näen sümbioosi vanast, ajaloolisest ja tänapäevasest, kasutades IT, tehnoloogiat ja videotehnikat võimalusi. Vajame külastuskeskust!

Nüüdisaegne muuseum on korraga mäluasutus ja külastuskeskus, sest kui meie kultuuriline ja vaimne pärand ei kõneta uusi põlvkondi või tundub neile võõrana, siis meie kultuuri alustalad ei jää lihtsalt püsima. Samuti on oluline, et meie kultuuriruum kõnetaks külalisi teistest Eesti linnadest ja välismaalt.

Praegune Viljandi muuseum

ei suuda täita külastuskeskuse funktsiooni, seda peegeldab ka külastuste statistika. Linna ja riigi ühiselt loodud sihtasutus aitaks muuseumi kui külastuskeskuse arendamisele kaasa, sest linna huvid on selgemini esindatud. Valdav osa riigi osalusega muuseumi tegutsevad sihtasutustena, sest sedasi on asutusel rohkem paindlikkust nii juhtimisstruktuuri kujunda-

misel kui ka rahastusallikate leidmisel. Riigiasutuseks olemine paneb paratamatult teatud bürookraatlikud piirid ette. Näiteks ei saa riigiasutused taotleda raha osast fondidest, millest sihtasutused jällegi saavad.

Lühidalt – Viljandi muuseum vajab juurde paindlikkust, mida sihtasutuseks olemine ka pakub.

Viljandi linn asus koostama uut üldplaneeringut

Olav Remmelkoor, peaarhitekt-arhitektuuriameti juhataja

Viljandi Linnavalikogu algatas selle aasta 25. augustil peetud istungil Viljandi linna üldplaneeringu 2040+ koostamise. Linnavalikogu jõudis uue üldplaneeringu koostamise vajaduseni vaadates üle praegu kehtiva üldplaneeringu.

Üldplaneering on linna strateegilise planeerimise töövahend. Selle eesmärk on linna territooriumi ruumilise arengu põhimõtete ja suundumuste määratlemine ning see on aluseks linna-keskkonnas toimuvate muudatuste üle otsustamisel. Üldplaneeringu ülesanne on leida maa-aladele kõige otstarbekam, jätkusuutlikum ja linna strateegiliste arengusuundadega kooskõlas olev kasutusviis.

Praegu kehtiv Viljandi linna üldplaneering on kehtestatud 2010. aastal. See on oma aja laps ja mitu strateegilises plaanis oluliseks muutunud teemat on selles üldplaneeringus kajastatud kas liiga üldiselt või ei ole neid kajastatud üldse.

Liikuvus ja liiklus

Tänaseks on muutunud seisukohad ja ootused näiteks liikuvuse ja liikluse planeerimisel. Varasem liiklusvahendite ja liikumisteede planeerimine on asendunud liikuvuse ja võimaluste paljususe planeerimisega. Liiklusesse on lisandunud elektrilised ja iseliikuvad liiklusvahendid, mis võivad vajada tänavaruumi ümberkujundamist või täiendavat taristut.

Samuti on muutunud ootused kesklinna kui avaliku ruumi kvaliteedile ning selle jagunemisele tänavaruumi kasutajate vahel. Viimastel aastatel on üldiseks suundumuseks tänavaruumi liigendamine selleks, et tagada liiklejate ohutus ning kergliiklejatele ja jalakäijatele mõeldud tänavaosa suurendamine. Samas peab, ennekõike põhitänavatel, säilima ka sõidukitele mõeldud tänavaosa. Lin-

na tuleb arendada nii, et kõikide liiklusvahendite kasutajatel oleks võimalus sujuvalt ja ohutult liigelda.

Viimastel aastatel oleme kesklinna tänavaruumis selliseid muudatusi teinud ning see on suurendanud soovi niisuguse läbimõeldud tervikpildi järele kogu linnas.

Linnaväljakud

2010. aasta üldplaneeringus puudub ka linnaväljakute (sh keskväljaku) teema, mida varasemates üldplaneeringutes on käsitletud. Viljandi üldplaneeringutes on linna keskväljakuks alates 1929. kuni 1964. aastani planeeritud Vabaduse plats.

1975. aastal koostatud geneeraalplaani korrektiiv oli auto-keskse lähenemisega ja planeeris Vabaduse platsile parkla. Seda tehti kaalutlusega, et Viljandi on maakonnakeskus, kus igapäevase pendelrände tõttu on vajalik linnaline parkla. Sama tegi ka tunduvalt tagasihoidlikum 2010. üldplaneering, milles Vabaduse plats on parkimisvõimalusega liiklusmaa.

1920-ndate idee teha Vabaduse platsist autovaba linna keskväljak tehti teoks Vabaduse platsi ja selle lähialade arendamise käigus aastatel 2016–2020. Aga ka praeguses olukorras on vaja tagada parkimisvõimalused.

Linna keskväljaku ja linna piirkondlike väljakute kujundamine vajab üldisemat, liikuvuse ja liiklusega koostööd läbi mõeldud visiooni.

Mitmekeksiste liikumisvõimaluste arendamisel omavad tänavate ruumile lisaks suurt rolli avalikud pargid ja Viljandit läbivad rohke haljastusega orud, mis on osa kergliikluse võrgust ja samal ajal osa linna rohelisest võrgust. Ka haljastuse teemad vajavad uues üldplaneeringus terviskskeemidena üle vaatamist.

Kultuuriväärtuslik hoonestus

Viljandi vanalinn ja kesklinn on oma ajaloolise ja mitmekihilise hoonestusega otsekui elav arhitektuuriajaloo õpik. Ajaloolise linnakeskkonna mitmekesisus ja

kesklinnalik tihedus on üks Viljandi nauditavamaid väärtusi. Kehtiva üldplaneeringu üle vaatamisel tõdeti, et ka ajaloolise hoonestusega maa-alade ja väärtuslike üksikhoonete teemad vajavad põhjalikumat käsitlemist. Sealhulgas ka nende jätkusuutliku säilimise ja väärtustesse austusega suhtuva arengu reguleerimine.

Lähiaastate suurim väljakutse – kahanemisega toimetulemine

Viimastel aastatel on Viljandi elanikkond stabiilselt kahanenud ja käesoleva aasta 1. septembri seisuga oli elanike arv 16 792. Elanikkond kahaneb negatiivse iibe ja väljarände tagajärjel. Kohanemine rahvastiku vähenemise ja vananemisega on terve Eesti üks keerukamaid proovikive.

Viljandi linn on elanikkonna kahanemisele vastukaaluks võtnud vastu põhimõtteid linna arengustrateegias, sh linnaplaneerimisel. Oluliseks peetakse ruumilist tihedust, head ligipääsetavust, jätkusuutlikku arengut ning korras ja läbimõeldud ühendusteid. Seega peab uus üldplaneering soodsa ettevõtlusekeskkonna ja nauditava elukeskkonna loomisel olema aluseks ka linna territooriumi ökonoomselt kasutamisel. Samuti on oluline üldplaneeringuga suunata detailplaneeringuid tegelema säästva arengu, ressursikasutuse vähendamise ja keskkonnasõbralike tehnoloogiatega. Väga olulise tähtsusega on samuti taastuvenergeetika ja tänapäevaste tehnoloogiate kasutamine. 2010. aasta üldplaneering vajab täiendamist ka päikeseparkide teemal.

Viljandi üldplaneeringu 2040+ koostamise protsess

Algatamine

- koostaja leidmine hankega
- uuringud
- ideekorje

Lähteseisukohtade ja KSH programmi koostamine

- lähteseisukohtade ja KSH programmi kohta ettepanekute kogumine ja arutelud

- eelnõu ja KSH aruande koostamine

- eelnõu ja KSH aruande avalik väljapanek ja avalikud arutelud

Põhilahenduse väljatöötamine

Vastuvõtmine

- Põhilahenduse avalik väljapanek ja avalikud arutelud

- Põhilahenduse täiendamine

Kehtestamine

Kaasamine

Aktuaalset teavet üldplaneeringu koostamise protsessi kohta leiab Viljandi linna koduleheküljelt: www.viljandi.ee/ koostamiselüldplaneering.

Linn ootab kõiki osalema ja kaasa mõtlema ideekorje ajal ning hiljem avalikel väljapanekutel ja aruteludel. Üldplaneeringu protsessist ja kaasa rääkimise võimalustest teavitab linnavalitsus teid erinevaid infokanaleid kasutades, kuid palume inimestel, kes kindlasti soovivad olla koostamise protsessi kaasa-
tutud, anda sellest teada. Selleks tuleb esitada avaldus eespool nimetatud veebilehel asuva veebivormi kaudu või täites sooviva avalduse blanketi ning saates aadressile viljandi@viljandi.ee. Blanketti saab paberil täita ka Viljandi Linnavalitsuses aadressil Johan Laidoneri plats 5.

HEV kompetentsi-keskuse teenusmudeli väljatöötamine tugiteenuste pakkumiseks Viljandi maakonnas

Krista Kalda, projektijuht

Käesoleva aasta juunis startis Viljandimaal maakonna kõiki omavalitsusi hõlmav kaheaastane projekt «HEV kompetentsi-keskuse teenusmudeli väljatöötamine tugiteenuste pakkumiseks Viljandi maakonnas».

Projekti siht on välja töötada haridusliku erivajadusega õppijatele suunatud toetamise ja tugiteenuste terviknägemus maakonnas. Projekti raames töötatakse välja Viljandi maakonnas kompetentsikeskuse teenusmudel integreeritud tugiteenuste pakkumiseks haridusliku erivajadusega ning puuetega lastele ja noortele.

Teenusmudel hõlmab lõimitud hariduse-, sotsiaaltöö- ja tervishoiuvaldkondi Mulgi, Põhja-Sakala ja Viljandi vallas ning Viljandi linnas. Lisaks täiendkoolitusprogrammidele haridustöötajatele on projekti raames plaanis välja koolitada spetsialistid, kelle abil pärast teenusmudeli väljatöötamist seda praktiseerida ja rakendada.

Teenusmudeli rakendamise baasina planeeritakse luua kompetentsikeskus, kuhu koonduvad tugiteenuseid osutavad spetsialistid. Kompetentsikeskuse juures tegutses hariduslike erivajadustega

Iceland
Liechtenstein
Norway grants

õpilaste kool, mille keskne õpekoht asub Viljandi linnas ja vajaduspõhiselt võimalikud tuge pakkuvad õppekohad maakonnas.

Haridus- ja kultuuriameti juhataja Tiivi Tiido sõnul on see projekt suur samm kogu maakonda hõlmavas haridusküsimuses, et toetada lapsi ja peresid, kes vajavad hariduslikku tuge.

«Projekti raames mudeldamine ja praktiseerimine annab hea võimaluse teaduspõhiselt analüüsida ja mõelda, kas ja kuidas saaksime Viljandi maakonnas oma kompetentse võimalikul parimal moel rakendada. Piiratud ressursside tingimustes on koostöö ja erinevate lahenduste leidmine parima tulemuse nimel võtmetähtsusega,» ütles Tiido.

Projekt viiakse ellu Viljandi Linnavalitsuse eestvedamisel ning Euroopa Majanduspiirkonna ja Norra finantsmehhanismi 2014–2021 toel läbi Riigi Tugiteenuste Keskuse.

Info projekti kohta on kodulehel www.viljandi.ee/hev_kompetentsikeskus.

Porvoo ja Viljandi lauatenнисesõbrad kohtuvad nädalavahetusel Viljandis

Mari Moorats, välissuhete spetsialist

Saabuval nädalavahetusel võõrustab kohalik lauatenнисeklubi Viljandi sõpruslinna Porvoo lauatenнисiste.

Porvoo on Viljandi sõpruslinn juba üle kuuekümneme aasta ja on hea meel tõdeda, et sõprusuhted eri elualadel toimivad linnade vahel tänaseni.

Viljandi lauatenнисeklubi Sakala president Peeter Allikoja sõnul on klubil väga pikaajaline koostöö Porvoo lauatenнисeklubiiga Maraton. «Oleme pidanud sõpruskohtumisi 43 korda. Vahepeal tegid pandeemia-aastad meie suhetesse väikese pausi, kuid 23.–25. septembrini on külalised Porvooost taas Viljandis,» lausus Allikoja.

Esimene sõpruskohtumine Viljandi lauatenнисeklubi Sakala ja Porvoo lauatenнисeklubi Maraton vahel mängiti 1989. aasta jaanuaris Porvoos.

Igal aastal septembri lõpus tulid sõbrad Porvooost Viljandisse võistlustele ja jaanuari alguses käisid Sakala mehed Porvoos. Mõlemal pool olid lisaks sõpruskohtumisele sel ajal ka üleriigilised võistlused. Nii kestis see aastani 2006. Siis Porvoo enam võistlusi ei korraldanud. Pärast seda on sõpruskohtumised leidnud aset Viljandis.

Üheksakümnendatel oli Soomes võistlustel osalemine Sakala noortele suur motivator. Alguses olid meie võistkonnad mõlemalt poolt 10-liikmelised, hiljem väiksemad.

Märkimisväärne on ka see, et kahe linna sõpruskohtumisel on algusest peale osalenud Jens Weckström, kes on kohal selgi korral.

Linnarahvas saab sõpruskohtumistele kaasa elada reede õhtul kell 19 ning laupäeval ja pühapäeval kell 10 Viljandi spordihoones.

Mida tehakse linnavalitsuses?

Foto: Mati Sereda

PEEDU PÖLD, linnavalitsuse liige

1) MIS ON TEIE ROLL LINNAVALITSUSE LIIKMENA?

Minu ülesanne on tegeleda linna kultuuri- ja sotsiaalvaldkonna küsimustega ning olen Uueveski ja Peetrimõisa linnaosa esindaja. Esimene ülesandena aga jätkan kevadel vabatahtlikuna alustatud tööd Ukraina põgenike vajaduste abi koordineerimisel ja kättetoimetamisel.

2) MILLEGA PEALE LINNAVALITSUSE TÖÖS OSALEMISE VEEL TEGELETE?

Töötan 15. aastat Eesti pärimusmuusika keskuses haldusjuhina ning suvise pärimusmuusika festivali ühe korraldajana. Hea meelega kuulun ja teen muusikat, mängin oma rõõmuks saksofoni ja osalen Kaitseliidu Sakala maleva töös torupilliüksuse juhina.

Kolme lapse uhke isana püüan kogu olemasoleva vaba aja veeta koos nendega.

3) MIS TEILE VILJANDIS MEELDIB?

Mulle meeldib Viljandi võimaluste paljusus, mitmetahulisus ja potentsiaal. Naudin linna ilu ja traditsioonilisi sündmusi ning toetan ka mõnusat kogukonnaelu ja erilisi algatusi.

Kultuuri- ja spordisündmused

19. september – 17. oktoober
Üritustest osavõtt on võimalik ainult täiesti tervetele inimestele, kes täidavad kõiki viirusevastaseid ettevaatusabinõusid. Enne üritusele minemist tasub kindlasti üle kontrollida, kas see ikka toimub.

SEPTEMBER		
E 19	19.00	Viljandi kogukonnakino: Aki Kaurismäki retrospektiiv: «Mees ilma minevikuta» (Soome, 2002) <i>Forum Cinemas Centrum</i>
T 20	16.00	Väärikate ülikooli avaloeng <i>Sakala keskus</i>
	16.30	Viljandi gümnaasiumi näituse «Noorte linn» avamine <i>Viljandi muuseum</i>
K 21	11.00	Kirjanike tuur: Ilona Martson, Kätlin Vainola, Kadri Hinrikus (registreerunud osalejatele) <i>Viljandi Linnagalerii</i>
	15.00	Raamatute voltimise töötuba <i>Viljandi linnaraamatukogu</i>
	17.00	Kolmanda kolmapäeva klubi <i>Viljandi linnaraamatukogu</i>
	19.00	Viljandi kogukonnakino: Aki Kaurismäki retrospektiiv: «Le Havre – sadamalin» (Soome, 2011) <i>Forum Cinemas Centrum</i>
	19.00	«Surmkindlad asjad siin elus» <i>Ugala teater</i>
	19.25	Myfit Run Viljandi 1h jooks <i>Viljandi linnastaadion</i>
R 23	11.00	«Siis kui leib magusaks muutub» (laste- ja noorteteater Reky) <i>Sakala keskus</i>
	14.00	Heategevuslik teatejooks <i>Viljandi Jakobsoni kooli staadion</i>
	18.30	44. Viljandi ja Porvoo sõpruskohtumine lauatenнисes <i>Viljandi spordikeskus</i>
	19.00	«Saja-aastane, kes hüppas aknast välja ja kadus» <i>Ugala teater</i>
I 24	10.00	Sakala GP / ELTL GP lauatenнисes <i>Viljandi spordikeskus</i>
	11.00	Eesti noorteturniir jalgpallis <i>Männimäe jalgpallihall</i>
	17.00	«Leskede kadunud maailm» <i>Ugala teater</i>
	17.00	«Võrku püütud» <i>Ugala teater</i>
	18.00	Stefan. Kodulinna kontsert <i>Viljandi Pauluse kirik</i>
	19.00	Rüki galerii live: Rahel Talts Trio feat. Donatas Petreikis <i>Rüki galerii</i>
P 25	10.00	LTK Sakala XXXIX karikasari lauatenнисes <i>Viljandi spordikeskus</i>
	11.00	Eesti noorte MV jalgpallis U11: Viljandi JK Tulevik Kollane vs. JK FC <i>Valga Kunstmuruväljak</i>
	11.00	Viljandi jalgratta sügiskross 2022 <i>Uueveski org</i>
	12.00	«Luigeprintsess» <i>Viljandi nukuteater</i>
	16.00	«Luigeprintsess» <i>Viljandi nukuteater</i>
E 26	19.00	Viljandi kogukonnakino: Matsalu loodusfilmide festival <i>Forum Cinemas Centrum</i>
	19.00	«Suvitajad» (Endla teater) <i>Ugala teater</i>
T 27	18.00	Eesti noorte MV jalgpallis U17: Viljandi JK Tulevik vs. Eesti U15 <i>Kunstmuruväljak</i>
	19.00	Viljandi kogukonnakino: Matsalu loodusfilmide festival <i>Forum Cinemas Centrum</i>
K 28	16.00	Pipa lasteklubi <i>Viljandi linnaraamatukogu</i>
	17.00	Eesti noorte MV jalgpallis U15: Viljandi JK Tulevik vs. Tallinna FC Flora Valged <i>Männimäe jalgpallihall</i>
	19.00	Viljandi kogukonnakino: Matsalu loodusfilmide festival <i>Forum Cinemas Centrum</i>
	19.00	«Kirsiaed» <i>Ugala teater</i>
N 29	11.00	«Luigeprintsess» <i>Viljandi nukuteater</i>
	17.00	Keeleparandajate sarja esimene kohtumine, eripedagoog Maili Liinev <i>Viljandi linnaraamatukogu</i>
	19.00	Viljandi kogukonnakino: Matsalu loodusfilmide festival <i>Forum Cinemas Centrum</i>
	20.00	Kontsertõhtu: Kauro Tafitsuk & Tarvo Madsen <i>kultuuriklubi Wimka</i>
R 30	19.00	«Arst» <i>Ugala teater</i>
	19.00	«Üle oma varju» <i>Ugala teater</i>
	19.00	Viljandi kogukonnakino: Matsalu loodusfilmide festival <i>Forum Cinemas Centrum</i>
OKTOOBER		
L 01	10.00	Eesti noorte MV jalgpallis U12: Viljandi JK Tulevik vs. Valga FC <i>Elva Kunstmuruväljak</i>
	11.00	Eesti noorte MV jalgpallis U13: Viljandi JK Tulevik vs. Peipsi United Junior <i>Kunstmuruväljak</i>
	15.00	Eesti MV jalgpallis I liiga: Viljandi JK Tulevik vs. Paide Linnameeskond U21 <i>Viljandi linnastaadion</i>
	17.00	«Ema» <i>Ugala teater</i>
	17.00	«Sume on öö» <i>Ugala teater</i>
	18.00	«MuusikaSündmus»: Rahvusvaheline muusikapäev. Kammerorkester ME104, solist Sonora Voice <i>Viljandi baptisti kirik</i>
P 02	14.00	Eesti noorte MV jalgpallis U14: Viljandi JK Tulevik vs. Pärnu JK Vaprus <i>Kunstmuruväljak</i>
	17.00	Eesti MV võrkpallis meeste 1. liiga: Viljandi VK vs. EstNor/Kiili <i>Viljandi spordikeskus</i>
	17.00	«MuusikaSündmus»: rahvusvaheline muusikapäev. Kristjan Randalu ja New Wind Jazz Orchestra plaadiesitlus <i>Pärimusmuusika ait</i>
E 03	12.00	Kohtumine noortekirjanik Tuuli Tolmova <i>Viljandi Linnagalerii</i>
T 04	11.30	Esimese teispäeva klubi – luule <i>Viljandi linnaraamatukogu</i>
	12.00	Viljandimaa eakate liikumise päev <i>Viljandi linnastaadion</i>
K 05	19.00	Eesti meistrivõistlused käsipallis: Viljandi HC vs. Põlva Serviti <i>Viljandi spordikeskus</i>
N 06	11.00	«Piruka magus põhi» <i>Ugala teater</i>
	15.00	Raamatukogu tehnoloogiaring Ükssarvikud <i>Viljandi linnaraamatukogu</i>
R 07	16.00	Pärimusmuusika lõikuspidu <i>Pärimusmuusika ait</i>
	17.00	Viljandi Oktooberfest <i>Vabaduse plats</i>
	19.00	Muusikal «Once» <i>Ugala teater</i>
L 08	19.30	Eesti PA karikavõistlused käsipallis <i>Viljandi spordikeskus</i>
	10.00	Eesti PA karikavõistlused käsipallis <i>Viljandi spordikeskus</i>
	12.00	Eesti noorte MV jalgpallis U17: Viljandi JK Tulevik vs. FC Elva <i>Kunstmuruväljak</i>
	12.00	IX Mulgi Sügispomm <i>Viljandi Paalalinna kooli spordiväljak</i>
	12.00	«Kirsiaed» <i>Ugala teater</i>
	13.00	Kirjanduslik jalutuskäik «Raamatu rada pidi» <i>Viljandi muuseum</i>
	16.00	Pärimusmuusika lõikuspidu <i>Pärimusmuusika ait</i>
	17.00	«Kolm ahvi» <i>Ugala teater</i>
	17.00	Viljandi Oktooberfest <i>Vabaduse plats</i>
P 09	10.00	Eesti PA karikavõistlused käsipallis <i>Viljandi spordikeskus</i>
	10.30	67. Viljandi linnajooks <i>Vabaduse plats</i>
E 10	18.00	Eesti interpreetide kontsert: Mari Poll, Henry-David Varema, Mihkel Poll <i>Pärimusmuusika ait</i>
	19.00	«Kolm ahvi» <i>Ugala teater</i>
T 11	19.00	Comedy Estonia: Sander Õigus «Laiskus ehk Seitsmes surmapatt» <i>Pärimusmuusika ait</i>
K 12	15.00	TÕN õpitund, kollaažitehnikas väikevormide kaunistamise töötuba <i>Viljandi linnaraamatukogu</i>
N 13	11.00	Väikelaste laulu- ja mängutuba <i>Pärimusmuusika ait</i>
	15.00	Raamatukogu tehnoloogiaring Ükssarvikud <i>Viljandi linnaraamatukogu</i>
R 14	17.00	Kohtumine tõlkijaga, Tiina Kattel <i>Viljandi linnaraamatukogu</i>
P 16	17.00	«MuusikaSündmus»: vokaalansambel ManSound «Whit Love From Ukraine» <i>Pärimusmuusika ait</i>

Näitused

KONDASE KESKUS
Pikk tänav 8

24. septembrist on avatud näitus «Perekond Härm viies vaatuses». Kondase keskuses avaneb seninägematu retrospektiiv näitus, kus eksponeeritakse Lilian, Endel, Hanno ja Härma Häрма teatrikunstnikust isa Albert Vahtramäe loomingut. Näitus hõlmab ruumiliselt kogu Kondase keskust, muu hulgas täitub Härmade loominguuga ka püsinäituse ruum.

Eesti teatri- ja muusikamuuseumi kogudest tulevad näitamisele Albert Vahtramäe teatridekoratsioonide kavandid ning Liliani ja Endel Härma kostüümikavandid. Üks osa näitusest on pühendatud Lilian ja Endel Härma tarbegräafikale, kus saab näha omaaegseid ETKVL-i plakateid, kommikarpide kujundusi ja postkaarte.

Kaks ruumi põhinevad Evald Särevi erakogul, kus on väljas peaaegu poolsada avalikkuses varem mitte eksponeeritud Lilian Härma maali. Püsinäituse ruumis on suur valik Endel Härma ja Hanno Härma maastiku- ja linnavaateid, millest enamik kuulub suguvõsale.

Kui alumine korrus on iseloomult maaliline ja dekoratiivne, siis teisel korrusel kohtub vaataja «tehnoloogiamailmaga», mis väljendub Hanno Härma raudteepiltides ja -skeemides ning insenerist venna Härmo Härma koostöös kunstnik Kaa-rel Kurismaaga sündinud objektides.

Veel saab näha Liliani Härma illustreeritud mitme põlvkonna lapsepõlvest tuntud lasteraama-

tuid ja Lilian ning Endel Härma originaalillustratsioone.

Näitust rikastavad fotod perekonnaalbumitest.

RÜKI GALERII
Tartu tänav 7c

8. oktoobrini on avatud Viljandi gümnaasiumi 10. sünnipäevale pühendatud vilistlasnäitus «Üks-sarvik», mille läbiv teema on eriline ja ainulaadne olemine ning sellega kaasnev ilu ja valu. Gale-riis kohtuvad üheksa kunstnikku ja kuraator. Neist kõigist on saanud kõrgema kunstikooli Pallas, Eesti kunstiakadeemia või Viljan-di kultuuriakadeemia tudengid ja vilistlased. Kunstnikud annavad edasi oma kujutelmi üksarvikust, mis ulatuvad maagilise looma klassikalisest tõlgendusest Eesti mütoloogia, kväärkogu-konna ja feminismini. Näituse kuraator on Kerly Ritval.

VILJANDI LINNARAAMATUKOGU
Tallinna tänav 11/1

Trepigaleriis on 29. septembrini avatud Sirje Eelma graafikanäitus «Raamatu kogu». Sirje Eelma kunstis on oluline graafika trükiprotsess ja väljendusvahendite võimalustest tekkivad nüansid. Summutatud koloriit toob esile teose sisemise helenduse ja erinevad faktuurid. Viited äratuntavatele motiividele on põimunud elegantse vormikeelega, esteetiline alge on ühendatud kontseptuaalse lähenemisega ja piltide salapärase mitmekihilisus loob mängulisi assotsiatsioone.

1. oktoobrist saab vaadata Ingel Vossmanni fotonäitust «Lille fi-

losoofia». Milline on lille filosoofia? See on autori esimene isikunäitus, mille raames kutsub autor teid oma lillelisse maailma, et hetkeks mõtiskleda elu, püsivuse, tühjuse, olemise ja ilu üle.

Trepigalerii vitriinides on 29. septembrini näitus «Haiku ja vorm». Viljandi kunstikooli loovuse/vormi tunnis sündinud näituse «Haiku ja vorm» mõte sündis klassiruumis jaapani ja eesti haikusid lugedes. Haikud said endale kõnekad illustratsioonid, esialgu küll ainult paberil. Ja siis tuli mängu vorm – habras valge savileht, mis kooldunud nagu lahti jäetud raamat. Vormid loodi haiku sisust lähtudes. Noored lugesid jaapani luulet Uku Masingu tõlkes ja Eesti haikusid Asko Künnap, Jürgen Rooste, Karl Martin Sinijärve sulest.

3. oktoobril avatakse 2. saalis Saksamaa suursaatkonna rändnäitus «Ida murrang. Elumaailmad muutumises». *Roll-up* näitus keskendub põhiliselt idasakslaste muutuste kogemustele – kelle elud ja maailmad muutusid täielikult nii müüri langemisega novembris 1989 kui ka Saksamaa taasühinemisega 3. oktoobril 1990. Teemad, mida näitus käsitleb, hõlmavad Ida-Saksa linnade renoveerimist ja samas ka lammutamist, nais- ja perekondade olukorda, noortekultuuri, identiteedirajajate küsimust, ühtsust idanaabritega, Ida-Saksamaa ülesehitamist ja selle tulemusi ning viimastel aastatel esile tulnud uusi sotsiaalseid löhesid.

3. saalis on oktoobris Kaare

kooli taaskasutuspiltide näitus. Viljandi Kaare kooli õpilaste assamblaaži tööd valmisid kooli kevadisel projektinädalal, mil pandi kokku keskkonna- ja taaskasutusteemaline näitus. Õpilased ja õpetajad kogusid kokku vanu asju, mida enam ei kasu-ta, ning kasutasid ära need hoopis oma vahvates töödes.

VILJANDI MUUSEUM
Laidoneri plats 10

Edith Karlsoni näitus «Lemmi-kud» vaatab Viljandi muuseumi püsiekspositsiooni olulistele esemetele läbi kunstniku pilgu. Näitusel väljas olevad Edith Karlsoni skulptuurid põhinevad muuseumi koguhoidjate kirjel-dustel nende lemmikobjektidest muuseumi kogudes. Skulptor lõi teosed teadmata, milliseid museaale kirjeldatakse, andes kuulnud lugudele väljundi enda tõlgenduste alusel.

Näitusega saab tutvuma tulla 24. septembrini. Näitus kuulub sarja «Kunstnikud kogudes», mis viib kokku nüüdisaegse kultuuri väljal tegutsevaid loovisi-kuid ja väikemuuseumi üle Ees-ti, et luua uusi võimalusi pãrandi tõlgendamiseks ja selle vahendamiseks publikule.

20. septembrist on avatud Viljandi gümnaasiumi õpilastööde näitus «Noorte linn». Seoses Viljandi gümnaasiumi 10-aastaseks saamisega korraldab gümnaasium linnas mitu näitust. Viljandi muuseumis esitletakse just kodulinnaga seotud loom-ingut. Valdavalt keskendub näitus sellele, mida noored

meie linnas märkavad ja kuidas seda teistele edastavad.

VILJANDI VANA VEETORN
Laidoneri plats 5

Viljandi vanas veetornis saab 30. septembrini näha Daniil Besse-dini isikunäitust «Mälestuste peeglid». Elades tänapäevases, iseteadlikkus maailmas on meil tekkinud erilised meeleolused ja võimalused oma maailma areta-miseks. Küsimus enam ei ole, kui kiirelt või mis pidi sa reaalselt jõuad teatud sihtkohta, vaid rohkem korrastades oma mõttee-nergiaid niivõrd läbimõeldult, et vajalik magneetiline energia sinu (energia) välja läbi tungiks.

VABADUSE PLATS

Avatud on 20. aastapäeva tähistava Eesti planeerijate ühingu planeeringute näitus. Näituse eesmärgk on pakkuda põnevat ja pisut nostalgilist ülevaadet aastatel 1922–1995 Eestis valminud eri tüüpi planeeringutest. Sel perioodil oli planeerimisjooniste valmistamisel valdav veel käsitöö. Seepärast pöörab näitus vaataja tähelepanu just planeeringute visuaalsele poolele, võluvale teostusele ning üllatavale mitmekesisusele. Ajalooline pildirida aitab juhtida tähelepanu eriala pikale traditsioonile Eestis.

GALERII IMAGI,
Tartu tänav 80b

Kultuuriantropoloogi ja kunsti-kolleksionääri R. Paul Firnhabe-ri kodugalerii ootab huvilisi he-listades ette telefonil 5367 7566. <http://www.thegalerii.com/>

ENN PÖLDROOSI ERAMUUSEUM
Lossi tänav 2

Eesti maalikunsti *grand old man* Enn Põldroosile ja näitleja Rita Raavele kuuluv, 2014. aastal loo-dud mittetulunduslik kunstimuuseum. Vahetuvad väljapanekud tutvustavad Enn Põldroosi maaliloomingut. Muuseumi võimal-das Viljandis avada Enn Põldroo-sile 2013. aastal omistatud vaba-riiklik elutööpreemia. Eramuuseum on avatud tähtsamate üle-linnaliste suursündmuste ajal. Avatud laupäeviti kella 12–18, teistel aegadel kokkuleppel Kondase keskusega (tel 433 3986).

PAULUSE KIRIK
Kiriku tänav 3

Koguduse kantselei on avatud teisipäevast reedeni kella 10–15 ning pühapäeviti tund enne ja pärast jumalateenistust. Igal pühapäeval kell 11 jumalateenistus armulauaga.

JAANI KIRIK
Pikk tänav 6

Koguduse kantselei on avatud esmaspäeviti ja kolmapäeviti kella 10–15, teispäeviti ja neljapäeviti kella 13–18. Igal pühapäeval kell 11 jumalateenistus armulauaga.

VILJANDI BAPTISTI KIRIK
Maramaa puistee 1a

Igal pühapäeval kell 11 jumalateenistus.